

A SZEGREGÁTUMOK KOMPLEMENTER TERÜLETHEZ VISZONYÍTOTT ELLÁTÁSA

A szegregátumokban és a komplementer területeken meghatározott ellátás helyi viszonyok közt elvárható szintjéhez viszonyított színvonal (standardizált gyakoriságok) segítségével megadható, hogy egy területen belül a szegregátumokban és a komplementer településrészekben élők szocio-demográfiai jellemzőkkel korrigált mutatói hogyan viszonyulnak egymáshoz. Hányszor jobb az ellátás a szegregátumokban vagy hányad résznyi az ellátási színvonal a szegregátumokban a komplementer területekhez viszonyítva. **(a táblázatokban: „Rizikó hányados”)**. Ha a rizikó hányados értéke 1, akkor a szegregátumban és a komplementer területen az ellátás hasonló színvonalú. Ha a rizikó hányados 1-nél nagyobb, akkor az arra utal, hogy az elvárhatóhoz képest gyakoribb az ellátási esemény a szegregátumban, mint a komplementer területen. Ha a rizikó hányados 1-nél kisebb, akkor az arra utal, hogy az elvárhatóhoz képest ritkább az ellátási esemény a szegregátumban, mint a komplementer területen.

A rizikó hányados statisztikai hibahatárát a 95%-os megbízhatósági tartományok segítségével írtuk le. Csak akkor beszélhetünk arról, hogy kimutattuk, hogy az elvárhatóhoz képest gyakoribb az ellátási esemény a szegregátumban, mint a komplementer területen, ha a 95%-os megbízhatósági tartomány alsó határa is 1 feletti érték **(a táblázatokban: „Rizikó hányadoshoz tartozó 95% megbízhatósági tartomány alsó határa”)**. Illetve, csak akkor beszélhetünk arról, hogy kimutattuk, hogy az elvárhatóhoz képest ritkább az ellátási esemény a szegregátumban, mint a komplementer területen, ha a 95%-os megbízhatósági tartomány felső határa is 1 alatti érték **(a táblázatokban: „Rizikó hányadoshoz tartozó 95% megbízhatósági tartomány felső határa”)**. A statisztikai hibán túli emelkedett vagy csökkent gyakoriságot szignifikánsnak, a hibahatáron belüli emelkedéseket illetve csökkenéseket pedig nem szignifikánsnak értékelhetjük **(a táblázatokban: „Rizikó hányados értékelése”)**.

Összességében, a szegregátumok relatív ellátásának értékelésekor elsősorban ezt a szöveges értékelést kell figyelembe vennünk. Ha ez nem szignifikáns, akkor a szegregátumban és a komplementer területen élők ellátása nem tér el lényeges mértékben egymástól. Ha az értékelés szignifikáns, akkor az 1 feletti rizikó hányados emelkedett ellátási esemény gyakoriságról, az 1 alatti rizikó hányados ritkább ellátási eseménygyakoriságról szól.

95%-os megbízhatósági tartományok:

Ha két csoportot (szegregátumot, S és komplementer területet, K) szeretnénk összehasonlítani egy adott egészségügyi ellátás igénybevételi gyakorisága szempontjából, és tudjuk, hogy az ellátásra jogosultak szocio-demográfiai jellemzői befolyásolják az igénybevételt, akkor mindkét csoportra számítanunk kell a szocio-demográfiai jellemzők hatásától megtisztított, standardizált igénybevételi gyakoriságot, és ezek hányadosa (rizikó hányados, RH) fogja kifejezni az egyik csoport (S) másikkhoz (K) viszonyított ellátási színvonalát.

A RH statisztikai hibahatárát 95%-os megbízhatósági tartomány segítségével adhatjuk meg. Ha a megfigyelt (O) és a várható (E) esetszámok a két csoportban O_S , E_S , O_K és E_K , akkor a rizikóhányados:

$$RH = (O_S/E_S) / (O_K/E_K)$$

amihez a 95%-os megbízhatósági tartomány alsó (RH_A) és felső (RH_F) határa:

$$RH_A = RH / \varepsilon$$

$$RH_F = RH \times \varepsilon$$

$$\text{ahol } \varepsilon = \exp[1,96 \times (1/O_S + 1/O_K)^{1/2}]$$